

Suvestinė redakcija nuo 2012-11-23 iki 2013-04-16

Įsakymas paskelbtas: Žin. 2001, Nr. [1-21](#), i. k. 1002330ISAK00000375

Nauja redakcija nuo 2009-01-18:

Nr. [3D-11](#), 2009-01-09, Žin. 2009, Nr. 6-178 (2009-01-17), i. k. 1092330ISAK0003D-11

**LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO
MINISTRAS**

**ĮSAKYMAS
DĖL EKOLOGINIO ŽEMĖS ŪKIO TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO**

2000 m. gruodžio 28 d. Nr. 375
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998 m. rugsėjo 15 d. nutarimu Nr. 1120 (Žin., 1998, Nr. [83-2327](#); 2008, Nr. [46-1732](#)), 7.1.12 punktu bei įgyvendindamas 2007 m. birželio 28 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 834/2007 dėl ekologinės gamybos ir ekologiškų produktų ženklavimo ir panaikinamojo reglamentą (EEB) Nr. 2092/91 (OL 2007 L 189, p. 1), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2008 m. rugsėjo 29 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 967 (OL 2008 L 264, p. 1), ir 2008 m. rugsėjo 5 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 889/2008, kuriuo nustatomos išsamios Tarybos reglamento (EB) Nr. 834/2007 dėl ekologinės gamybos ir ekologiškų produktų ženklavimo įgyvendinimo taisyklės dėl ekologinės gamybos, ženklavimo ir kontrolės (OL 2008 L 250, p. 1), nuostatas:

1. T v i r t i n u Ekologinio žemės ūkio taisyklės (pridedama).

2. P a v e d u:

2.1. VŠĮ „Ekoagros“ vykdyti sertifikavimo įstaigos funkcijas pagal patvirtintas Ekologinio žemės ūkio taisyklės ir suteikti sertifikavimo įstaigai kodą LT-EKO-001.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-323](#), 2010-04-06, Žin., 2010, Nr. 42-2034 (2010-04-12), i. k. 1102330ISAK003D-323

2.2. Išteklių ir kokybės politikos departamento Agroaplinkosaugos ir ekologinio ūkininkavimo skyriui kontroliuoti sertifikavimo įstaigų, susijusių su Ekologinio žemės ūkio taisyklėse nustatytų funkcijų vykdymu, veiklą.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-323](#), 2010-04-06, Žin., 2010, Nr. 42-2034 (2010-04-12), i. k. 1102330ISAK003D-323

ŽEMĖS ŪKIO MINISTRAS

KĘSTUTIS KRISTINAITIS

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro
2000 m. gruodžio 28 d. įsakymu Nr. 375
(Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro
2012 m. balandžio 17 d. įsakymo Nr. 3D-271
redakcija)

EKOLOGINIO ŽEMĖS ŪKIO TAISYKLĖS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Ekologinio žemės ūkio taisyklės (toliau – taisyklės) parengtos vadovaujantis 2007 m. birželio 28 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 834/2007 dėl ekologinės gamybos ir ekologiškų produktų ženklavimo ir panaikinančiu reglamentu (EEB) Nr. 2092/91 (OL 2007 L 189, p. 1) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2008 m. rugsėjo 29 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 967/2008 (OL 2008 L 264, p. 1), 2008 m. rugsėjo 5 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 889/2008, kuriuo nustatomos išsamios Tarybos reglamento (EB) Nr. 834/2007 dėl ekologinės gamybos ir ekologiškų produktų ženklavimo įgyvendinimo taisyklės dėl ekologinės gamybos, ženklavimo ir kontrolės (OL 2008 L 250, p. 1), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2012 m. kovo 8 d. Komisijos reglamentu (ES) Nr. 203/2012 (OL 2012 L 71, p. 42), bei kitais teisės aktais.

2. Šios taisyklės reglamentuoja kodų sertifikavimo įstaigoms suteikimą, ekologinės gamybos vienetų kontrolę, nustato ekologinės gamybos taisykles bei reglamentuoja žemės ūkio ir maisto produktų, pagamintų laikantis ES teisės aktų ir šių taisyklių reikalavimų, ženklimą.

3. Šios taisyklės taikomos sertifikavimo įstaigoms, ūkio subjektams (fiziniams ir (arba) juridiniams asmenims), ketinantiems užsiimti arba užsiimantiems ekologine gamyba.

II. SĄVOKOS

4. Šiose taisyklėse vartojamos sąvokos:

Apsauginė juosta – šiose taisyklėse nustatyto pločio vizualiai išsiskirianti teritorija ekologinės gamybos plotams nuo taršos apsaugoti.

Apeliacija – sertifikavimo įstaigos apeliacinei komisijai adresuotas prašymas, kuriuo pareiškėjas prašo peržiūrėti jos priimtą sprendimą dėl ekologinės gamybos sertifikavimo.

Ekologinės gamybos sertifikavimas – procedūra, kuria sertifikavimo įstaiga patvirtina, kad laikomasi su ekologine gamyba susijusių teisės aktų reikalavimų tvarkant, gaminant tam tikros gamybos srities ekologiškus žemės ūkio ir maisto produktus ir renkant laukinius augalus. Ekologinės gamybos sertifikavimas prasideda ūkio subjektui pateikus sertifikavimo įstaigai prašymą kontroliuoti ekologinės gamybos vienetą ir ekologinę gamybą ir baigiasi nustojus galioti su sertifikavimo įstaiga pasirašyti ekologinės gamybos kontrolės sutarčiai.

Ekologinės gamybos plotas – visi vieno ūkio subjekto valdomi ir sertifikavimo įstaigos kontroliuojami laukai, kuriuose ūkininkaujama laikantis ekologinę gamybą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų.

Ekologinės gamybos ūkis – sertifikavimo įstaigos kontroliuojamas ekologinę gamybą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimus atitinkantis ekologinės gamybos vienetas.

Ekologinės gamybos vienetas – visas ekologinės gamybos ūkyje naudojamas turtas, įskaitant su ekologine gamyba susijusių pagalbinių medžiagų ir gamybos priemonių laikymo ir gamybinės patalpas, žemės sklypus, ganyklas, diendaržius, tvartus, sandėlius ir kt., taip pat jame auginamą, tvarkomą ar gaminamą produkciją.

Ekologiški žemės ūkio ir maisto produktai – sertifikavimo įstaigos sertifikuoti žemės ūkio ir maisto produktai, kurie nurodyti patvirtinamajame dokumente kaip ekologiški.

Ekologiškų žemės ūkio ir maisto produktų tvarkymas – ekologiškų žemės ūkio ir maisto produktų perdirbimas, įskaitant ūkinių gyvūnų skerdimą ir skerdenų pjaustymą, taip pat pakavimas,

ženklinimas ir (ar) realizavimas.

Ekologinės gamybos kontrolė – sertifikavimo įstaigos kontrolierių ar kitų kontrolės įstaigų darbuotojų atliekama ekologinės gamybos ūkio patikra siekiant nustatyti, ar gaminant žemės ūkio ir maisto produktus laikomasi ekologinę gamybą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų.

Neatitiktis ekologinę gamybą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimams – nukrypimas nuo Reglamento (EB) Nr. 834/2007, Reglamento (EB) Nr. 889/2008 ir (ar) šiose taisyklėse nustatytų ekologinės gamybos metodų (žemės ūkio ir maisto produktų auginimo, rinkimo, ženklavimo ir tvarkymo) reikalavimų.

Nedidelis ekologinės gamybos gyvulininkystės ūkis – ūkis, kuriame ūkininkaujama ekologinės gamybos metodais ir laikoma iki 100 sertifikuojamų sutartinių gyvulių.

Nutarimo dėl ekologinės gamybos išrašas (toliau – nutarimo išrašas) – sertifikavimo įstaigos išduodamas dokumentas, kuriuo patvirtinama, kad jame nurodytas ekologinės gamybos metodas ir išvardytų rūšių produkcija atitinka Reglamento (EB) Nr. 834/2007, Reglamento (EB) Nr. 889/2008 nuostatas ir šių taisyklių reikalavimus.

Pagalbinė medžiaga – medžiaga, naudojama ūkyje (augalų apsaugos produktas, trąšos, dirvožemio gerinimo, gyvulių priežiūros priemonė), išskyrus pastatų ar įrenginių valymo ir dezinfekavimo priemonės, pagalbines maisto perdirbimo medžiagas ir veterinarinius vaistus.

Patvirtinamasis dokumentas – remiantis Reglamento (EB) Nr. 834/2007, Reglamento (EB) Nr. 889/2008 ir šių taisyklių reikalavimais sertifikavimo įstaigos ekologinės gamybos ūkio subjektui išduodamas dokumentas, kuriuo ūkio subjektui suteikiama galimybė tiekti rinkai ekologiškus arba perėjimo prie ekologinės gamybos laikotarpio žemės ūkio ir maisto produktus ir kuriuo patvirtinama, kad šie produktai pagaminti laikantis ekologinės gamybos reikalavimų. Šio dokumento pavyzdys nurodytas Reglamento (EB) Nr. 889/2008 XII priede.

Sertifikavimo įstaiga – juridinis asmuo, sertifikuojantis ekologinę gamybą ir ekologiškus žemės ūkio ir maisto produktus ir kontroliuojantis ekologinės gamybos vienetus pagal Reglamento (EB) Nr. 834/2007, Reglamento (EB) Nr. 889/2008 ir šių taisyklių reikalavimus.

Kitos šiose taisyklėse vartojamos sąvokos apibrėžtos reglamente (EB) Nr. 834/2007, reglamente (EB) Nr. 889/2008, Lietuvos Respublikos augalų sėklininkystės įstatyme (Žin., 2001, Nr. [102-3623](#); 2010, Nr. 13-619), Lietuvos Respublikos genetiškai modifikuotų organizmų įstatyme (Žin., 2001, Nr. [56-1976](#)), Lietuvos Respublikos kelių įstatyme (Žin., 1995, Nr. [44-1076](#); 2002, Nr. 101-4492), Lietuvos Respublikos laukinės augalijos įstatyme (Žin., 1999, Nr. [60-1944](#)), Į dirvą patekusio azoto kiekio ir gyvulių tankio žemės ūkio valdoje nustatymo tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2007 m. vasario 12 d. įsakymu Nr. 3D-58/D1-82 (Žin., 2007, Nr. [21-808](#); 2008, Nr. [112-4271](#)), Mėšlo ir sрутų tvarkymo aplinkosaugos reikalavimų apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2005 m. liepos 14 d. įsakymu Nr. D1-367/3D-342 (Žin., 2005, Nr. [92-3434](#); 2011, Nr. 118-5583) ir kituose teisės aktuose.

III. KODŲ SERTIFIKAVIMO ĮSTAIGOMS SUTEIKIMAS

5. Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro įsakymu patvirtintoms sertifikavimo įstaigoms suteikiami kodai, kurie susideda iš:

5.1. Lietuvos pavadinimo santrumpos LT;

5.2. su ekologinės gamybos būdu susijusios santrumpos EKO;

5.3. skaičiaus, nurodančio sertifikavimo įstaigų registravimo eiliškumą, sudaryto iš ne daugiau kaip trijų skaitmenų (pradedant 001 ir tęsiant skaičių numeraciją didėjančia tvarka).

6. Sertifikavimo įstaigų kode santrumpa LT, santrumpa EKO ir skaičius, nurodantis sertifikavimo įstaigų registravimo eiliškumą, atskiriami trumpais brūkšneliais „-“.

IV. EKOLOGINĖS GAMYBOS IR ŽEMĖS ŪKIO IR MAISTO PRODUKTŲ SERTIFIKAVIMAS

7. Ekologinės gamybos plotams, išskyrus sertifikavimo įstaigos kontroliuojamus laukus, kuriuose auginami daugiamečiai ir dvimečiai augalai, turi būti parengta ir įgyvendinama šiam ūkininkavimo būdui tinkama augalų kaita, auginant ankštinius augalus (pupas, žirnius, lęšius, pupeles, sojas, vikius, dobilus, barkūnus, seradėles, lubinus, esparcetus, liucernas, gargždenius, ožiarūčius) arba tarpinius pasėlius – išėlinius ar posėlinius augalus (baltąsias garstyčias, aliejinius ridikus, sėjamuosius grikius, facelijas, dobilus, liucernas, vasarinius rapsus) žaliajai trąšai. Ankštiniai arba tarpinių pasėlių augalai kiekviename lauke turi būti auginti bent kartą per praėjusius dvejus kalendorinius metus, arba auginami einamaisiais kalendoriniais metais, arba numatomi auginti ateinančiais kalendoriniais metais. Sėjos metais laikomi auginimo metai. Ankštinių augalų pasėliu yra laikomi ir varpinių – baltyminių (žirnių, lauko pupų ir saldžiųjų lubinų) – aliejinių augalų mišiniai (kuriuose baltyminiai augalai yra vyraujantys), vikiai ir jų mišiniai (kuriuose vikiai yra vyraujantys).

8. Šių taisyklių 7 punkte nurodyti ankštinių arba tarpinių pasėlių augalai gali būti neauginami tuose ekologinės gamybos laukuose, kurie bent kartą per praėjusius dvejus kalendorinius metus arba einamaisiais kalendoriniais metais, arba ateinančiais kalendoriniais metais buvo tręšiami organinėmis trąšomis (tirštuoju mėšlu, pusiau skystuoju mėšlu, skystuoju mėšlu arba srutomis). Minimalus į dirvožemį įterpiamų nurodytų organinių trąšų kiekis turi būti ne mažesnis kaip 70 kg/ha per metus skaičiuojant azoto kiekį.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-593](#), 2012-07-13, Žin., 2012, Nr. 85-4468 (2012-07-19), i. k. 1122330ISAK003D-593

9. Tuo atveju, kai ankštiniai augalai arba tarpiniai pasėliai lauke buvo numatyti auginti ateinančiais auginimo metais, tačiau sertifikavimo įstaigos patikros metu tame lauke yra neauginami, šie laukai sertifikuojant įvardijami kaip plotai, neatitinkantys sėjomainos reikalavimų.

10. Tokie pat augalai, išskyrus daugiameses žoles, dvimečius ir daugiamečius augalus, tame pat lauke gali būti auginami ne ilgiau kaip 2 metus iš eilės.

11. Naujai sertifikuojamiems ekologinės gamybos laukams šių taisyklių 7 punkto augalų kaitos ir (arba) šių taisyklių 8 punkto tręšimo organinėmis trąšomis ar kitomis ekologinėje gamyboje leidžiamomis naudoti trąšomis ar medžiagomis reikalavimas taikomas nuo trečiųjų sertifikavimo metų.

12. Ūkio subjektai (toliau – pareiškėjas), pageidaujantys pirmą kartą sertifikuoti gamybą kaip ekologinę:

12.1. žemės ūkio produkcijos auginimą, gyvulininkystės produkcijos auginimą, akvakultūros gyvūnų auginimą, bitininkystės produktų gamybą, laukinių augalų rinkimą iki einamųjų metų gegužės 15 dienos sertifikavimo įstaigai raštu teikia jos nustatytos formos prašymą sertifikuoti;

12.2. žemės ūkio ir maisto produktų tvarkymą – gali išstisus metus raštu teikti sertifikavimo įstaigos nustatytos formos prašymą sertifikuoti;

12.3. privalo turėti su ekologine gamyba susijusį išsimokslinimą arba išsimokslinimo pripažinimą:

12.3.1. jei neturi su ekologine gamyba susijusio išsilavinimo, kreiptis (raštu, el. paštu mmc@zum.lt, faksu (8 37) 397 074) į Programos „Leader“ ir žemdirbių mokymo metodikos centrą pateikdami prašymus (1 priedas) ir išklausti Ekologinio ūkininkavimo pagrindų kursą, kurį sėkmingai baigus išduodamas nustatytos formos kvalifikacijos tobulinimo pažymėjimas, vadovaujantis Ūkininkų tęstinio profesinio mokymo tvarka, patvirtinta Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2001 m. kovo 27 d. įsakymu Nr. 77 (Žin., 2001, Nr. [31-1047](#));

12.3.2. jei turi formaliojo arba neformaliojo mokymo kurso pagal žemės ūkio srities mokymo programas, susijusias su ekologine gamyba, baigimo patvirtinimo pažymėjimus arba diplomus, gali kreiptis (raštu, el. paštu mmc@zum.lt, faksu (8 37) 397 074) į Programos „Leader“ ir žemdirbių mokymo metodikos centrą pateikdami prašymus (2 priedas) ir baigimo dokumentus dėl turimo išsimokslinimo pripažinimo lygiaverčiu nustatytam privalomajam Ekologinio ūkininkavimo pagrindų kursui arba kitiems mokymams, susijusiems su ekologine gamyba;

12.3.3. gauti kvalifikacijos tobulinimo pažymėjimus pagal privalomąją mokymo programą „Ekologinio ūkininkavimo pagrindai“ (toliau – kvalifikacijos tobulinimo pažymėjimas) ar turimo

išsimokslinimo pripažinimą lygiaverčiu nustatytam privalomajam Ekologinio ūkininkavimo pagrindų kursui arba kitiems mokymams, susijusiems su ekologine gamyba, iki einamųjų metų birželio 15 d. 12.3.1 ir 12.3.2 punktuose nurodyti prašymai gali būti teikiami ištisus metus.

Papildyta punktu:

Nr. [3D-876](#), 2012-11-16, Žin., 2012, Nr. 135-6925 (2012-11-22), i. k. 1122330ISAK003D-876

13. Pateikiamų dokumentų formas, pareiškėjų patikros vertinimo, patvirtinamojo dokumento ir nutarimo išrašo formas ir išdavimo tvarką nustato sertifikavimo įstaiga.

14. Pareiškėjai, pageidaujantys sertifikuoti bitininkystės produktų gamybą, akvakultūros gyvūnų gamybą, laukinių augalų rinkimą, žemės ūkio ir maisto produktų tvarkymą kaip ekologinį ne pirmus metus, kasmet sertifikavimo įstaigos nustatyta tvarka ir terminais pateikia jos prašomus duomenis, reikalingus ekologinės gamybos sertifikavimui pratęsti.

15. Visi pareiškėjai, ketinantys sertifikuoti gamybą kaip ekologinę, kasmet iki gegužės 15 d. Paramos už žemės ūkio naudmenų ir kitus plotus paraiškos ir tiesioginių išmokų administravimo bei kontrolės taisyklėse nustatyta tvarka pateikia paramos paraišką.

16. Po einamųjų metų gegužės 15 d., bet ne vėliau kaip iki birželio 15 d., pareiškėjai, deklaruojantys žemės ūkio naudmenas ir norintys sertifikuoti gamybą kaip ekologinę, turi sertifikavimo įstaigai pateikti prašymą, kuriame nurodomos objektyvios paramos paraiškos nepateikimo iki einamųjų metų gegužės 15 d. priežastys. Sertifikavimo įstaiga sprendžia, ar pavėluotai pateikusiems paramos paraiškas ūkio subjektams sertifikuoti gamybą kaip ekologinę.

17. Po birželio 15 d. prašymų sertifikuoti gamybą kaip ekologinę sertifikavimo įstaiga nepriima. Pareiškėjams, kurie negavo kvalifikacijos tobulinimo pažymėjimų arba kuriems Ekologinio žemės ūkio ir agrarinės aplinkosaugos ekspertų grupė, sudaryta Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2003 m. rugsėjo 8 d. įsakymu Nr. 3D-359 (Žin., 2009, Nr. [62-2496](#)), nepripažino turimų išsimokslinimo dokumentų lygiaverčiais nustatytam privalomajam Ekologinio ūkininkavimo pagrindų kursui iki einamųjų metų birželio 15 d., sertifikavimo įstaiga ekologinės gamybos einamaisiais metais nesertifikuoja.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-876](#), 2012-11-16, Žin., 2012, Nr. 135-6925 (2012-11-22), i. k. 1122330ISAK003D-876

18. Sertifikavimo įstaiga kasmetines ekologinės gamybos ūkių patikras atlieka iki einamųjų metų spalio 15 dienos.

19. Jeigu pareiškėjas nesutinka su sertifikavimo įstaigos sprendimu dėl ekologinės gamybos sertifikavimo, per 30 kalendorinių dienų nuo sprendimo priėmimo dienos jis turi teisę kreiptis į sertifikavimo įstaigos apeliacinę komisiją dėl sertifikavimo įstaigos priimto sprendimo peržiūrėjimo. Apeliacijų dėl sertifikavimo įstaigos priimtų sprendimų pateikimo ir nagrinėjimo tvarką bei procedūras nustato sertifikavimo įstaiga.

20. Sertifikavimo įstaigos sprendimai, veiksmai ar neveikimas gali būti skundžiami Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo (Žin., 1999, Nr. [13-308](#); 2000, Nr. [85-2566](#)) ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

21. Pareiškėjas privalo registruoti visus fizinių ir juridinių asmenų gautus skundus, susijusius su ekologine gamyba, ir nurodyti koregavimo priemones, kurių buvo imtasi trūkumams pašalinti, ir šiuos duomenis pateikti sertifikavimo įstaigos kontrolierių prašymu.

22. Sertifikavimo įstaigos kasmet iki sausio 31 d. pateikia Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijai (toliau – ŽŪM) ūkio subjektų, kurie ankstesnių metų gruodžio 31 d. buvo jų kontroliuojami, sąrašą. Sąrašas iki vasario 5 d. paskelbiamas ŽŪM tinklalapyje.

V. EKOLOGINĖS GAMYBOS PROCESO KONTROLĖ

23. Perėjimas prie ekologinės gamybos gali vykti visame ūkyje arba jo dalyje.

24. Perėjimo prie ekologinės gamybos metu (toliau – pereinamuoju laikotarpiu) privaloma laikytis reglamento (EB) Nr. 834/2007, reglamento (EB) Nr. 889/2008 nuostatų ir šių taisyklių reikalavimų. Prašymai dėl pereinamojo laikotarpio sutrumpinimo turi būti pateikiami sertifikavimo

įstaigai iki einamųjų metų birželio 1 d. Leidimų išdavimo ekologinės gamybos ūkio subjektams tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2009 m. birželio 3 d. įsakymu Nr. 3D-400 (Žin., 2009, Nr. [68-2775](#)), nustatyta tvarka.

25. Perėjus iš ekologinės į įprastinę gamybą, ūkis jau negali būti laikomas ekologinės gamybos ūkiu ir, norint vėl užsiimti ekologine gamyba, pereinamasis laikotarpis taikomas iš naujo.

26. Pasikeitus laukų plotams ir (ar) gamybos apimčiai, produkcijos statusui, produkcijos pavadinimui, sudėčiai ar esant kitų gamybos pokyčių, taip pat pažeidus reglamento (EB) Nr. 834/2007, reglamento (EB) Nr. 889/2008 ar šių taisyklių reikalavimus, ekologine gamyba užsiimantis ūkio subjektas privalo per 5 darbo dienas apie tai raštu informuoti sertifikavimo įstaigą, o sertifikavimo įstaiga atitinkamai ūkio subjektui taiko sertifikavimo įstaigos nustatytas poveikio priemones.

27. Ekologinės gamybos ūkiuose turi būti reguliariai pildomas Ekologinės gamybos ūkio veiklos žurnalas, patvirtintas Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2001 m. birželio 11 d. įsakymu Nr. 190 (Žin., 2001, Nr. [51-1792](#); 2009, Nr. [43-1682](#)), kuris turi būti pateikiamas sertifikavimo įstaigos kontrolierių ar kitų kontroliuojančių įstaigų darbuotojų prašymu.

28. Ekologinės gamybos ūkiuose turi būti Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka nuolat tvarkoma buhalterinė apskaita ir nuolat saugomos visų perkamų ir parduodamų produktų bei medžiagų sąskaitos, kurios turi būti pateikiamos sertifikavimo įstaigos kontrolierių ar kitų kontroliuojančių įstaigų darbuotojų prašymu.

29. Ūkio subjektams, kurie tiekia įsigytus sufasuotus ir paženklintus ekologiškų produktų ženklais ir kitomis ekologinės gamybos nuorodomis ekologiškus žemės ūkio ir maisto produktus tiesiogiai galutiniam vartotojui ar naudotojui ir ekologiškų žemės ūkio ir maisto produktų negamina, neruošia, nesandėliuoja, neimportuoja iš trečiosios šalies, dėl tokių veiklų nesudaro sutarties su trečiąja šalimi, sertifikavimo įstaiga kontrolės sistemos netaiko.

30. Ūkio subjektų, kurie tiekia fasuotus ekologiškus žemės ūkio ir maisto produktus ne galutiniam vartotojui ar naudotojui, negamina, neruošia, neimportuoja ekologiškų žemės ūkio ir maisto produktų iš trečiosios šalies, dėl tokių veiklų nesudaro sutarties su trečiąja šalimi, atitikties ekologinės gamybos reikalavimams patikrinimą sertifikavimo įstaiga atlieka ne rečiau kaip vieną kartą per 3 metus.

31. Įmonė (ar jos padalinys), užsiimanti ekologine gamyba, sertifikavimo įstaigos kontroliuojama kaip atskiras ekologinės gamybos vienetas. Padalinys yra atsakingas už tai, kad jame būtų laikomasi su ekologine gamyba susijusių teisės aktų reikalavimų.

32. Patvirtinamasis dokumentas sertifikavimo įstaigos išduodamas ir galioja tik tais metais užaugintai produkcijai ir (arba) ankstesnių metų produkcijos likučiams.

33. Ūkio subjektui paramos už žemės ūkio naudmenų ir kitus plotus paraiškoje nepažymėjus konkretaus lauko, kuris praeitais metais buvo pažymėtas stulpelyje „Pageidaujami sertifikuoti laukai pagal ekologiinei gamybai keliamus reikalavimus“ arba sertifikavimo įstaigą informavus apie atsisakymą šį lauką sertifikuoti, šis laukas sertifikuojamas po dvejų metų, nepriklausomai nuo to, ar jį pageidauja sertifikuoti tas pats, ar kitas ūkio subjektas. Šio punkto reikalavimas netaikomas, jeigu:

33.1. trečiojo asmens įsigytiems laukams sertifikavimo įstaigos kontrolė nenutrūksta;

33.2. trečiojo asmens įsigytiems laukams baigėsi 5 metų įsipareigojimo pagal Lietuvos kaimo plėtros 2007-2013 metų programos priemonės „Agrarinės aplinkosaugos išmokos“ programų „Kraštovaizdžio tvarkymas“, „Ekologinis ūkininkavimas“ ir „Rizikos“ vandens telkinių būklės gerinimas“ įgyvendinimo taisyklės, patvirtintas Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2007 m. balandžio 6 d. įsakymu Nr. 3D-152 (Žin., 2007, Nr. [41-1561](#); 2012, Nr. [40-1975](#)), laikotarpis.

34. Jei ekologinės gamybos vienete dėl neleistinų ekologinėje gamyboje naudoti medžiagų panaudojimo buvo pritaikyta sertifikavimo įstaigos nustatyta aukščiausio lygio neatitiktis, toks ekologinės gamybos vienetas du sertifikavimo sezonus turi būti nesertifikuojamas.

VI. EKOLOGIŠKŲ ŽEMĖS ŪKIO IR MAISTO PRODUKTŲ GAMYBA

35. Laukams (išskyrus ekologinei bitininkystei naudojamus laukus) suteikiamas pereinamojo laikotarpio arba ekologinės gamybos statusas, jeigu:

35.1. *Neteko galios nuo 2012-07-20*

Punkto naikinimas:

Nr. [3D-593](#), 2012-07-13, Žin. 2012, Nr. 85-4468 (2012-07-19), i. k. 1122330ISAK003D-593

35.2. jie yra ne arčiau kaip 50 m nuo magistralinių kelių, matuojant atstumą nuo kelio briaunos;

35.3. ekologinės gamybos ūkio subjektai įvertina užteršimo neleistinomis ekologinėje gamyboje medžiagomis sertifikuotų žemės ūkio naudmenų ir (ar) pasėlių plotų, besiribojančių su neekologinės gamybos būdu dirbamais žemės plotais, riziką ir, jei reikia, pasirenka atitinkamo pločio apsauginę juostą neekologinės gamybos būdu dirbamiems plotams atskirti, kad sertifikuoti plotai ir juose auginamos kultūros nebūtų užteršti neleistinomis ekologinėje gamyboje naudoti medžiagomis;

35.4. augalų vidutinis tankis ne mažesnis kaip:

Augalų rūšis	Augalų kiekis, vnt./m ²
Ankštinių javų, garstyčių, grikių, rapsų, kmynų pasėliai	50
Blakinės kalendros	15
Bulvės	3
Burnočiai, kukurūzai	8
Burokėliai, ropės, ridikai	20
Gauruotoji soja: Auginama paliekant 45-50 cm pločio tarpueilius Auginama paliekant 12,5-15 cm pločio tarpueilius	20 60
Kopūstai ir kiti kopūstiniai	3
Morkos, salotos, ridikėliai	40
Pupos	30
Runkeliai	4
Svogūnai ir kiti svogūniniai	30
Vasarinių varpinių javų pasėliai	150
Žieminių varpinių javų pasėliai, varpinių ir ankštinių javų mišiniai, linai	120

35.5. vidutinis medžių ar krūmų tankis visuose sodų plotuose ne mažesnis kaip:

Augalų rūšis	Augalų kiekis, vnt./ha
Abrikosai	400
Aukštaūgės kriaušės	300
Aukštaūgės obelys	400
Aukštaūgės slyvos	600
Aukštaūgės trešnės	300
Graikiniai riešutmedžiai	80
Lazdynai	600
Nykštukinės obelys	2500
Pusiau žemaūgės obelys	1000
Persikai	600
Šermukšniai	500
Vidutinio augumo obelys	600
Vyšnios	600

Žemaūgės kriaušės	1000
Žemaūgės obelys	1600
Žemaūgės slyvos	1200
Žemaūgės trešnės	600

35.6. vidutinis augalų tankis visuose uogynų plotuose ne mažesnis kaip:

Augalų rūšis	Augalų kiekis, vnt./ha
Agrastai	2500
Aronijos	1200
Avietės	4400
Braškės	20000
Erškėtrožės	1200
Gervuogės	2200
Serbentai	2500
Svarainiai	3000
Šaltalankiai	600
Šilauogės	1600
Valgomieji sausmedžiai	2200
Žemuogės	30000

36. Šių taisyklių 35.2–35.3 punktuose nurodytose apsauginėse juostose naudojama sėkla arba vegetatyvinė dauginamoji medžiaga neprivalo būti išauginta ekologiškai, o jose išauginta produkcija negali būti tiekiamą rinkai paženklinta kaip susijusi su ekologine gamyba.

37. Šių taisyklių 35.5–35.6 punktų nuostatos taikomos tik nuo 2007 m. įveistiems ekologinės gamybos sodams ir uogynams. Mišriems sodams, nepriklausomai nuo laikotarpio, kada jie įveisti, tačiau iki 0,50 ha dydžio imtinai jos netaikomos.

38. Šių taisyklių 35.4–35.6 punktuose nurodytas tankis tikrinamas sertifikavimo įstaigos nustatyta tvarka.

39. Augalų pasėliai, kuriuose augalų tankis mažesnis, negu nustatyta šių taisyklių 35.4 punkte, gali būti sertifikuojami tik kaip ekologinės gamybos plotai, neįvardijant auginamų augalų. Laukai, kuriuose augalų pasėliai neatitinka Žemės ūkio naudmenų geros agrarinės ir aplinkosaugos būklės reikalavimų aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2007 m. liepos 10 d. įsakymu Nr. 3D-327 (Žin., 2007, Nr. [78-3157](#); 2010, Nr. [97-5049](#); 2011, Nr. [83-4037](#)), 1.5 punkte nustatyto geros agrarinės ir aplinkosaugos būklės reikalavimo, nesertifikuojami.

40. Sodų, krūmų ir uogynų plotai, kuriuose augalų tankis neatitinka šių taisyklių 35.5–35.6 punktų reikalavimų dėl neprigijimo, sunykimo ar stichinių meteorologinių reiškinių, gali būti sertifikuojami kaip ekologinės gamybos plotai, jei yra išlikę ne mažiau kaip du trečdaliai auginamų augalų, su sąlyga, kad iki kito sertifikavimo sezono jie bus atsodinti tokios pat rūšies augalais pagal nustatytą tankį. Kitais atvejais tokie plotai sertifikuojami kaip neatitinkantys augalų tankio reikalavimų ekologinės gamybos laukai.

41. Jeigu sertifikavimo įstaigos kontroliuojamame lauke neauginami (nepasėti) žemės ūkio augalai, sertifikavimo įstaiga tokį lauką įvardija kaip „neauginami kultūriniai augalai“.

42. Ekologiškai auginami šaltalankiai gali būti sertifikuojami, jei:

42.1. sertifikavimo įstaigai paprašius, pateikiami pasodintų šaltalankių sodinukų įsigijimo dokumentai;

42.2. prie jaunų (iki 3 metų) šaltalankių sodinukų yra ne žemesni kaip 0,5 m aukščio kuoliukai. Jeigu iki 3 metų šaltalankių sodinukai yra aukštesni kaip 1 m, kuoliukai neprivalomi.

43. Nesant galimybės įsigyti norimos veislės bei rūšies ekologinės gamybos būdu užaugintos sėklos ir (arba) augalų dauginamosios medžiagos ar nesant Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2008 m. vasario 29 d. įsakyme Nr. 3D-109 „Dėl leidimo naudoti neekologiškas sėklas“

(Žin., 2008, Nr. [27-989](#); 2009, Nr. [17-680](#); 2010, Nr. [31-1466](#); 2012, Nr. [38-1912](#)) nustatyta tvarka išduoto leidimo naudoti tos veislės ar rūšies neekologišką sėklą, sertifikavimo įstaiga pareiškėjo, išskyrus ekologinės sėklininkystės ūkius, prašymu gali išduoti leidimą einamaisiais metais naudoti neekologiškai užaugintą sėklą ir (arba) dauginamąją medžiagą. Prašymai teikiami:

- 43.1. ruošiantis pavasario sėjai – nuo einamųjų metų sausio 1 d. iki sėjos pabaigos;
- 43.2. ruošiantis žiemkenčių sėjai – nuo einamųjų metų liepos 1 d. iki sėjos pabaigos;
- 43.3. ruošiantis daugiamečių žolių sėjai – visus metus.

44. Nuo 2014 m. ūkio subjekto ekologinės gamybos plotuose užauginta produkcija (ekologiškos sėklos arba bulvės (neskirtos dauginti), kuri toliau naudojama ūkyje sėjai ar sodinimui, turi būti atnaujinama sėjant ar sodinant ekologišką sertifikuotą sėklą arba bulves, atitinkančią teisės aktų reikalavimus sertifikuotai dauginamajai medžiagai, ne rečiau kaip vieną kartą per penkerius metus. Šio punkto reikalavimas netaikomas daržovių sėklai.

45. Jei auginami vienmečiai augalai, jų derlius kasmet turi būti nuimtas ne vėliau kaip iki einamųjų metų lapkričio 15 d., jei daugiamečiai augalai – jiems subrandinus derlių iki einamųjų metų lapkričio 15 d. Išimtiniais atvejais subrandintas derlius gali būti nuimamas ir po einamųjų metų lapkričio 15 d., tačiau tokiu atveju ūkio subjektas turi ne vėliau kaip prieš 48 valandas raštu informuoti sertifikavimo įstaigą apie vėlavimo nuimti derlių priežastis ir planuojamą derliaus nuėmimo datą.

46. Laukinė augalija sertifikuojama kaip ekologiška, jei augalai renkami vietose, kurios atitinka reglamento (EB) Nr. 834/2007, reglamento (EB) Nr. 889/2008 ir šių taisyklių reikalavimus. Augalai, surinkti miestų ir miestelių teritorijose, nelaikomi ekologiškais.

47. Ekologinės gyvulininkystės ūkiuose laikomų gyvūnų perskaičiavimo į sutartinius gyvulius ekvivalentas tvirtinamas atskiru Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro įsakymu.

48. Ūkio subjektai, ketinantys ekologinės gamybos plotus tręšti organinėmis trąšomis (tirštuoju mėšlu, pusiau skystu mėšlu, skystu mėšlu arba srutomis) ar kitais ekologinėje gamyboje leidžiamais naudoti produktais, pagamintais iš šių medžiagų, gali juos naudoti iš neekologinės gamybos nepramoninės žemdirbystės ūkių, t. y. ūkių, kuriuose vienoje vietoje laikoma ne daugiau kaip 300 SG.

49. Suaugusiu gyvuliu laikomi ne jaunesni, kaip šio, tam tikrai rūšiai nurodyto, produktyvaus amžiaus gyvuliai:

Gyvulys	Amžius
Kumelė / Eržilas	2–4 metai
Galvijas	14–16 mėn.
Avis / Avinas	8–10 mėn.
Ožka / Ožys	10–15 mėn.
Kiaulė / Kuilys	8–10 mėn.
Triušė / Triušis	5–6 mėn.
Nutrija	6–7 mėn.

VII. LEIDIMAS ATRAJOTOJAMS NAUDOTI SINTETINIUS A, D IR E VITAMINUS

50. Ekologinės gamybos ūkio subjektams leidžiama atrajotojų pašarų racione papildomai naudoti sintetinius A, D, ir E grupės vitaminus, kurie įtraukti į ES priedų, skirtų naudoti gyvūnų mityboje pagal 2003 m. rugsėjo 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1831/2003 dėl priedų, skirtų naudoti gyvūnų mityboje (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 3 skyrius, 40 tomas, p. 238), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 767/2009 (OL 2009 L229, p. 1), nuostatas, registrą „*Community Register of Feed Additives pursuant to Regulation (EC) No 1831/2003*“.

51. Šių taisyklių 50 punkte nurodyti vitaminai:

51.1. turi visiškai atitikti natūralius vitaminus, t. y. jie turi būti tokios struktūros, kaip

natūraliame maiste;

51.2. turi būti tirpūs tik riebaluose;

51.3. neturi būti pagaminti iš genetiškai modifikuotų organizmų arba naudojant genetiškai modifikuotus organizmus.

VIII. LEIDIMAS RIŠTI GALVIJUS

52. Ekologinės gamybos ūkiuose gyvūnų rišimas lauke draudžiamas, išskyrus atskirus gyvūnus ribotą laikotarpį ir dėl pagrįstų žmonių ir gyvūnų sveikatos apsaugos, gerovės arba veterinarinių priežasčių.

53. Nedideliuose ekologinės gamybos gyvulininkystės ūkiuose, t. y. ūkiuose, kuriuose ūkininkaujama ekologinės gamybos metodais ir laikoma iki 100 sertifikuojamų sutartinių gyvulių, auginami galvijai gali būti rišami tvartuose nepriklausomai nuo tvartų eksploatavimo laikotarpio pradžios, jeigu ekologinės gamybos ūkio subjektas sertifikavimo įstaigai pagrindžia, kad neįmanomas galvijų laikymas grupėmis, atitinkančiomis jų elgesio reikalavimus. Ganymo laikotarpiu galvijai turi būti išgenami į diendaržius. Galvijai nuolatos turi turėti galimybę ganytis atvira ore, visų pirma ganyklose, kai tai leidžia oro sąlygos ir žemės būklė, išskyrus atskirus galvijus ribotą laikotarpį, kai taikomi reglamente Nr. 889/2008 nustatyti apribojimai dėl pagrįstų žmonių ir gyvūnų sveikatos apsaugos, gerovės arba veterinarinių priežasčių. Kai ganymas neįmanomas, galvijai turi būti išgenami į mociono aikšteles ne rečiau kaip du kartus per savaitę.

54. Suteikiamas leidimas ne ilgiau kaip iki 2013 m. gruodžio 31 d. dideliuose ekologinės gamybos gyvulininkystės ūkiuose (ūkiuose, kuriuose ūkininkaujama ekologinės gamybos metodais ir laikoma daugiau kaip 100 sertifikuojamų sutartinių gyvulių) galvijus laikyti pririštus tvartuose, kurie jau buvo eksploatuojami iki 2000 m. rugpjūčio 24 d., jeigu ūkio subjektai reguliariai (ne rečiau kaip 2 kartus per savaitę) išveda galvijus mankštintis į mociono aikšteles ir galvijai teisės aktų nustatyta tvarka laikantis gyvūnų gerovės ir apsaugos reikalavimų auginami patogiai pakreiktuose tvartuose, jiems taikant individualią priežiūrą ir gavus ŽŪM leidimą raštu. Dėl šiame punkte nurodyto leidimo gavimo atskiri ekologinės gamybos ūkio subjektai kreipiasi į sertifikavimo įstaigą ir pateikia raštu prašymą (laisvos formos, nurodydami ketinamą rišti galvijų rūšį ir (arba) veislę, amžių, skaičių, datą, nuo kurios eksploatuojami tvartai, galvijų rišimo priežastį ar kitą, ūkio subjekto manymu, svarbią informaciją). Sertifikavimo įstaiga bent du kartus per metus atlieka leidimus gavusių ūkio subjektų kontrolę.

55. Sertifikavimo įstaiga per 5 darbo dienas nuo prašymo, nurodyto šių taisyklių 54 punkte, gavimo dienos įvertina pateiktą informaciją ir, jeigu tenkinami šių taisyklių 54 punkto reikalavimai, parengia ŽŪM motyvuotą rekomendaciją, kartu pateikdama ekologinės gamybos ūkio subjekto prašymo kopiją. Jei šių taisyklių 56 punkto reikalavimai netenkinami – informuoja apie tai ekologinės gamybos ūkio subjektą.

56. ŽŪM, gavusi iš sertifikavimo įstaigos šių taisyklių 55 punkte nurodytą motyvuotą rekomendaciją, per 5 darbo dienas išsiunčia ūkio subjektui sprendimą raštu (kopiją sertifikavimo įstaigai).

IX. BIČIŲ PAPILDOMAS MAITINIMAS

57. Leidžiama ruošiant žiemai bičių šeimas maitinti papildomai. Maitinti pradeda nuo paskutinės medaus išėmimo dienos. Maitinti baigiama likus ne mažiau kaip 15 kalendorinių dienų iki kito nektaro arba lipčiaus rinkimo pradžios.

58. Turi būti maitinama tik ekologišku medumi, ekologišku cukraus sirupu arba ekologišku cukrumi.

X. NAMINIŲ PAUKŠČIŲ AUGINIMAS

59. Siekiant ekologinės gamybos ūkiuose užkirsti kelią intensyvaus auginimo būdams taikyti,

naminiai paukščiai turi būti auginami, kol pasieks mažiausią šių taisyklių 60 punkte nustatytą amžių, arba turi būti auginami lėto augimo rūšių naminiai paukščiai.

60. Jei pareiškėjas neaugina lėto augimo rūšių naminių paukščių, mažiausias pjaunamų naminių paukščių amžius turi būti toks:

- 60.1. viščiukų – 81 diena;
- 60.2. kastruotų gaidžių – 150 dienų;
- 60.3. Pekino ančių – 49 dienos;
- 60.4. muskusinių ančių – 70 dienų;
- 60.5. muskusinių antinų – 84 dienos;
- 60.6. didžiųjų ančių – 92 dienos;
- 60.7. perlinių vištų – 94 dienos;
- 60.8. vyriškosios giminės kalakutų ir žąsų – 140 dienų;
- 60.9. moteriškosios giminės kalakutų – 100 dienų.

61. Prie lėto augimo naminių paukščių yra priskiriami Lietuvos vištinių žąsų veislės paukščiai.

XI. GYVŪNAMS SKIRTŲ VETERINARINIŲ VAISTŲ KONTROLĖS PRIEMONĖS

62. Jei ekologinės gamybos ūkyje gyvūnai buvo gydyti alopatiniais veterinariniais vaistais, ūkio subjektai, prieš tiekdami rinkai gydytus ekologiškus gyvūnus ir (arba) jų produktus, paženklintus kaip susijusius su ekologine gamyba, turi raštu sertifikavimo įstaigai pateikti Ekologinės gamybos ūkio veiklos žurnalo 10 lentelėje nurodytą informaciją.

63. Sertifikavimo įstaiga, gavusi iš ūkio subjekto šių taisyklių 62 punkte nurodytą informaciją, ją įvertina ir priima sprendimą dėl ekologiškų gyvūnų ir (arba) jų produktų tiekimo rinkai.

64. Gydyti ūkiniai gyvūnai turi būti aiškiai paženklinti:

- 64.1. stambieji gyvūnai (galvijai, įskaitant buivolus ir bizonų rūšis, bei arklinių šeimos gyvūnai) – kiekvienas atskirai;
- 64.2. naminiai paukščiai ir kiti šių taisyklių 64.1 punkte nenurodyti gyvūnai (išskyrus bites) – kiekvienas atskirai arba ženklinamos bandos, partijos, pulkai;
- 64.3. bičių šeimų ženklinami aviliai.

XII. TRIUŠIŲ AUGINIMAS

65. Triušininkystės produkcija gali būti ženklinama kaip susijusi su ekologine gamyba, jei iš neekologinės gamybos ūkio įsigyti neekologiškai auginami triušiai buvo auginami ekologinės gamybos ūkyje ne mažiau kaip 3 mėnesius nuo jų įsigijimo arba sertifikavus ekologinę gamybą ir naujai triušių vadai pradėjus taikyti ekologinės gamybos teisės aktų ir šių taisyklių šio skyriaus reikalavimus.

66. Ekologinės gamybos ūkiuose triušiai turi būti laikomi šiomis sąlygomis:

- 66.1. triušiai negali būti laikomi narvuose, išskyrus triušių pateles, kurios gali būti laikomos narvuose praėjus 15 kalendorinių dienų nuo sukergimo iki jauniklių atjunkymo;
- 66.2. narvas vienai triušių patelei turi sudaryti ne mažiau kaip 0,6 m² grindų ploto, jo aukštis turi būti ne mažesnis kaip 0,7 m, papildomai pridedant po 0,15 m² grindų ploto kiekvienam atvestam triušiukui. Pusę narvo grindų ploto gali sudaryti grotelės;
- 66.3. triušiavimosi ir auginimo aptvarai turi būti atskirti;
- 66.4. vienoje patalpoje triušių patelių narvų gali būti ne daugiau kaip 200 vnt.;
- 66.5. patalpoje apšvietimo trukmė turi būti ne mažesnė kaip 8 val. per parą;
- 66.6. triušiams aptvarai turi būti įrengti taip, kad, esant tinkamoms oro sąlygoms, jie nuolat turėtų galimybę ganytis diendaržiuose;
- 66.7. aptvaro, esančio uždaroje patalpoje, plotas vienam triušiui turi sudaryti ne mažiau kaip 0,6 m² grindų ploto;

66.8. diendaržio plotas turi būti ne mažesnis kaip 5 m^2 /vienam triušiu, iš kurio betonuotas žemės plotas kiekvienam triušiu gali sudaryti ne daugiau kaip 2 m^2 , o likusi diendaržio žemės dalis gali būti išklota tinklu;

66.9. veislei skirtų triušių skaičius negali būti didesnis kaip 100 vnt./ha;

66.10. esant tinkamoms oro sąlygoms, triušiai gali būti laikomi mobiliuose aptvaruose, pievose. Mobilaus aptvaro dengto paviršiaus plotas turi būti ne mažesnis kaip $0,4 \text{ m}^2$ vienam triušiu, likusi dalis, skirta ganymuisi, – ne mažesnė kaip $2,4 \text{ m}^2$ vienam triušiu.

67. Ekologiškų triušių augintojai taip pat privalo laikytis ir kitų reglamente (EB) Nr. 834/2007, reglamente (EB) Nr. 889/2008 ir šiose taisyklėse gyvulininkystei (gyvūnų kilmei, pašarams, ligų profilaktikai ir gydymui) nustatytų reikalavimų.

XIII. EKOLOGINĖS AKVAKULTŪROS GYVŪNŲ AUGINIMO IR JŲ PRODUKTŲ GAMYBOS TAISYKLĖS

68. Ekologinės žuvininkystės ūkio subjektai ne rečiau kaip du kartus per metus atlieka ūkio valdoje esančių vidaus bei gėlųjų vandenų – tvenkinių, ežerų, vandens talpyklų (inkubatorių ir augyklų), kanalų ir varžų, skirtų žuvininkystės tikslams (toliau – žuvininkystės telkiniai), įtekančio ir ištekančio vandens – hidrocheminę analizę tirdami suspenduotas medžiagas, BDS7, amonio azotą, nitritus, nitratus ir fosfatus.

Pavasariį atliekama žuvininkystės telkinių įtekančio ir toliau naudojamo akvakultūros produktų gamybai vandens hidrocheminė analizė, rudenį – po gamybos proceso į aplinką išleidžiamo vandens hidrocheminė analizė.

Jei yra keli atskiri vandens paėmimo (išleidimo) kanalai, tuomet reikia atlikti atskirus kiekvieno kanalo vandens tyrimus.

Gauti rezultatai negali viršyti normų, nustatytų Žuvų auginimo žuvininkystės tvenkiniuose technologinių normų, patvirtintų Žuvininkystės departamento prie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos direktoriaus 2005 m. lapkričio 21 d. įsakymu Nr. V1-49 (Žin., 2005, Nr. [140-5062](#)) (toliau – Technologinės normos), 9.1 ir atitinkamai 9.2 punktuose.

69. Ekologinės žuvininkystės ūkio subjektai periodinius vandens tyrimus – temperatūros ($^{\circ}\text{C}$), vandenyje ištirpusio deguonies (mg/l O_2), pH – pagal poreikį, bet ne rečiau kaip kas 5 dienas, atlieka prietaisais (įtaisais), kuriems metrologiją reglamentuojančių teisės aktų nustatyta tvarka nustatytas patikros galiojimo laikotarpis.

70. Duomenys, gauti šių taisyklių 69 punkte nustatyta tvarka, registruojami sertifikavimo įstaigos nustatytoje formoje „Vandens tyrimų duomenys“.

71. Išduodamas leidimas toje pat valdoje esančiuose inkubatoriuose ir augyklose auginti ekologiškus ir neekologiškus žuvų jauniklius, jeigu:

71.1. inkubatoriai ir augyklos yra aiškiai fiziškai atskirti;

71.2. yra įrengti atskiri inkubatoriai ir augyklos ekologiškiems ir neekologiškiems žuvų jaunikliams auginti. Atstumas tarp ekologiškų ir neekologiškų inkubatorių bei ekologiškų ir neekologiškų augyklų yra ne mažesnis kaip $0,4 \text{ m}$;

71.3. kiekvienam ekologiškam ir neekologiškam inkubatoriui, ekologiškai ir neekologiškai augyklai įrengta atskira vandens tiekimo sistema.

72. Dėl šių taisyklių 71 punkte nurodyto leidimo ekologinės žuvininkystės ūkio subjektas kreipiasi į sertifikavimo įstaigą ir pateikia:

72.1. valdos planą, patalpų, kuriose įrengtos talpyklos ir inkubatoriai, planus bei nurodo, kurie inkubatoriai ir augyklos yra skirti ekologiškai gamybai, kurie – ne;

72.2. kitus ūkio subjekto manymu reikalingus dokumentus, patvirtinančius, kad bus laikomasi šių taisyklių 71 punkte nustatytų reikalavimų.

73. Sertifikavimo įstaiga per 5 darbo dienas nuo dokumentų, nurodytų šių taisyklių 72 punkte, gavimo dienos įvertina pateiktą informaciją ir, jei teisės aktų reikalavimai tenkinami, parengia ŽŪM motyvuotą rekomendaciją. Jei teisės aktų reikalavimai netenkinami – informuoja apie tai ekologinės gamybos ūkio subjektą.

74. ŽŪM, gavusi iš sertifikavimo įstaigos šių taisyklių 73 punkte nurodytą motyvuotą rekomendaciją, per 5 darbo dienas išsiunčia ekologinės žuvininkystės ūkio subjektui sprendimą raštu (kopiją sertifikavimo įstaigai).

75. Išduodamas leidimas toje pat valdoje ūkio subjektui vykdyti ekologinę ir neekologinę suaugusių žuvų (nebeauginamų inkubatoriuose ir augyklose) gamybą, jeigu:

75.1. auginant suaugusias ekologiškas ir neekologiškas žuvis bus laikomasi šių reikalavimų:

75.1.1. ekologiški tvenkiniai, ežerai ir kanalai aiškiai fiziškai atskirti nuo neekologiškų;

75.1.2. tarp atskirų ekologiškų ir neekologiškų žuvininkystės tvenkinių, ežerų ar kanalų atstumas ne mažesnis kaip 10 metrų, matuojant nuo natūraliai susidariusios kranto ribos;

75.1.3. kiekvienam ekologiškam žuvininkystės tvenkiniui ir ežerui bei neekologiškam žuvininkystės tvenkiniui ir ežerui įrengtos atskiros vandens tiekimo ir išleidimo sistemos;

75.1.4. potvynių srovės negalės užlieti ekologiškų žuvininkystės tvenkinių ir ežerų neekologiškų žuvininkystės tvenkinių ar ežerų vandeniui;

75.1.5. ekologiški kanalai įrengti prieš srovę (aukštupyje), priešingai, negu neekologiški kanalai (žemupyje);

75.2. visi ekologiškų ir neekologiškų suaugusių žuvų ekologinės gamybos ir paruošimo etapai atskirti laiko ar vietos atžvilgiu nuo neekologinės gamybos ir paruošimo etapų;

75.3. ekologiškų žuvų priežiūra, kuri atliekama jas išėmus iš vandens, pvz., rūšiavimas, suleidimo tankumo reguliavimas, mėginių ėmimas, atliekama skirtingu laiku arba skirtingose vietose negu neekologiškų žuvų.

76. Dėl šių taisyklių 75 punkte nurodyto leidimo, ekologinės žuvininkystės ūkio subjektas kreipiasi į sertifikavimo įstaigą ir pateikia įrodymus, kad bus laikomasi šių taisyklių 75 punkte nustatytų reikalavimų.

77. Sertifikavimo įstaiga per 5 darbo dienas nuo įrodymų, nurodytų šių taisyklių 76 punkte, gavimo dienos įvertina pateiktą informaciją ir, jei teisės aktų reikalavimai tenkinami, parengia ŽŪM motyvuotą rekomendaciją. Jei teisės aktų reikalavimai netenkinami – informuoja apie tai ekologinės gamybos ūkio subjektą.

78. ŽŪM, gavusi iš sertifikavimo įstaigos šių taisyklių 77 punkte nurodytą motyvuotą rekomendaciją, per 5 darbo dienas išsiunčia ekologinės žuvininkystės ūkio subjektui sprendimą raštu (kopiją sertifikavimo įstaigai).

79. Jei toje pat valdoje auginami ekologiški ir neekologiški žuvų jaunikliai arba suaugusios ekologiškos ir neekologiškos žuvys, sertifikavimo įstaiga ne mažiau kaip du kartus per metus atlieka ekologinės žuvininkystės ūkio subjekto patikrą.

80. Su ekologiškų žuvų jauniklių ir suaugusių žuvų gamyba susijusius įrašus ekologinės žuvininkystės ūkio subjektas pildo Ekologinės gamybos ūkio veiklos žurnale bei saugo ekologinės akvakultūros gyvūnų ir jų produktų realizavimo patvirtinimo dokumentus.

81. Ekologinės žuvininkystės ūkio subjektas, atsižvelgdamas į ekologinės žuvininkystės valdos etologinius poreikius, geografines sąlygas ir bendrą valdoje auginamų gyvūnų sveikatos būklę, gali reprodukcijos tikslais pailginti natūralią dienos trukmę iki 20 val. per parą, naudodamas dirbtinį apšvietimą.

82. Jeigu rinkoje nėra leistinų naudoti ekologinėje gamyboje plėšriosioms žuvisms pašarų arba jiems gaminti naudojamų atitinkamų ekologiškų pašarinių žaliavų, iki 2014 m. gruodžio 31 d. išduodamas leidimas šerti ekologiškas plėšriąsias žuvis žuvų miltais ir žuvų taukais iš neekologinės akvakultūros likučių arba žmonėms vartoti skirtais žuvisms likučiais. Tokios neekologiškos pašarinės žaliavos negali sudaryti daugiau kaip 30 proc. dienos raciono. Ekologiški augaliniai produktai gali sudaryti ne daugiau kaip 60 proc. pašarų raciono, 10 proc. ekologiškų gyvulinių produktų.

83. Dėl leidimo, nurodyto šių taisyklių 82 punkte, šerti ekologiškas plėšriąsias žuvis neekologiškais pašarais gavimo, ekologinės žuvininkystės ūkio subjektas kreipiasi raštu į sertifikavimo įstaigą ir:

83.1. nurodo priežastį, kodėl planuojama ekologiškas plėšriąsias žuvis šerti neekologiškais pašarais;

83.2. pateikia įrodymą, kad rinkoje nėra leistinų naudoti ekologinėje gamyboje plėšriosioms

žuvims pašarų arba jiems gaminti naudojamų atitinkamų ekologiškų pašarinių žaliavų;

83.3. nurodo numatomų įsigyti neekologiškų pašarų ir pašarinių žaliavų kiekį (kg), rūšį, sudėtį;

83.4. nurodo plėšriųjų žuvų, kurios bus šeriamos neekologiškais pašarais, rūšį, kiekį (kg) arba skaičių (vnt.), amžių, vandens telkinio Nr.;

83.5. nurodo laikotarpį, per kurį planuoja naudoti neekologiskus pašarus.

84. Ektoparazitams naikinti prieš įžuvinant ekologiškus tvenkinius arba po žuvų išgaudymo iš jų leidžiama žuvis laikyti voniose, pagamintose iš šių tirpalų:

84.1. valgomosios druskos (1 kg/m^3), laikant žuvis tirpale ne ilgiau negu 20 min.;

84.2. valgomosios druskos (50 kg/m^3), laikant žuvis tirpale ne ilgiau negu 5 min.;

84.3. geriamosios sodos (1 kg/m^3), laikant žuvis tirpale ne ilgiau negu 20 min.;

84.4. kalio permanganato (10 g/m^3), laikant žuvis tirpale ne ilgiau negu 20 min.

85. Nustačius žuvų susirgimų arba ligų profilaktikos tikslais, ekologinės žuvininkystės tvenkiniai ne mažiau kaip vienerius metus laikomi be vandens. Jeigu jų vietoje auginama kokia nors žemės ūkio kultūra, gauta produkcija negali būti ženklinama kaip susijusi su ekologine gamyba. Be vandens tvenkiniai registruojami Ekologinės gamybos žurnale.

86. Siekiant, kad nebūtų pakenkta pakrančių aplinkai ir vandens kokybei, kad būtų sumažinta ligų rizika, taip pat nepritraukti vabzdžių ir graužikų, iš ekologinės žuvininkystės telkinių fizinėmis priemonėmis nuolatos pašalinamas nepanaudotas žuvų pašaras, neištirpę išmatos, nugaišusios žuvys, įkritę laukiniai paukščiai ar kitos šiukšlės, kurios sunaikinamos laikantis sanitarijos ir veterinarijos teisės aktų reikalavimų.

87. Siekiant užtikrinti ekologiškai auginamų žuvų gerovę ir apsaugą, ekologinės žuvininkystės tvenkinių, ežerų ir kanalų pakrantėse draudžiama kūrenti laužus, maudytis, žvejoti ar vykdyti kitokią veiklą, kuri keltų žuvims stresą ar fiziškai žalotų jas.

88. Ekologinės žuvininkystės ūkiuose išgaudymo metu žuvis negali būti žalojamos, be to, žuvų išgaudymas atliekamas taip, kad žuvis nepatirtų streso. Sugautos gyvos žuvis turi būti gabenamos talpyklose, kurios pritaikytos žuvų rūšims atsižvelgiant į jų fiziologinius poreikius, remiantis Technologinių normų 8 dalimi.

89. Jeigu ekologinės žuvininkystės ūkio subjektas sertifikavimo įstaigai pateikia dokumentus, įrodančius, kad žuvininkystės tvenkiniai nebuvo apdoroti ar užteršti valymo ir dezinfekavimo produktais, neleistinai naudoti ekologinėje gamyboje, išduodamas leidimas šių tipų žuvininkystės tvenkiniams (įskaitant tuos, kuriuose yra ekologiškų žuvų) nustatyti ne ilgesnius negu šiuos pereinamuosius laikotarpius:

89.1. žuvininkystės tvenkiniams, kurių negalima išdžiovinti, išvalyti ir dezinfekuoti – 24 mėnesių trukmės pereinamąjį laikotarpį;

89.2. žuvininkystės tvenkiniams, kurie buvo išdžiovinti, arba jei telkinys buvo laikomas be vandens – 12 mėnesių trukmės pereinamąjį laikotarpį;

89.3. žuvininkystės tvenkiniams, kurie buvo išdžiovinti, išvalyti ir dezinfekuoti – 6 mėnesių trukmės pereinamąjį laikotarpį.

90. Dėl šių taisyklių 89 punkte nurodyto leidimo gavimo ekologinės žuvininkystės ūkio subjektas kreipiasi į sertifikavimo įstaigą ir pateikia:

90.1. prašymą (užpildo sertifikavimo įstaigos nustatytos formos prašymą sutrumpinti pereinamąjį laikotarpį);

90.2. visų valymo ir dezinfekavimo medžiagų, trąšų ir pesticidų, įsigytų ir (arba) panaudotų ekologinės gamybos ūkyje per 3 metus, pirkimo dokumentus;

90.3. pagrindimo, įforminto darbų atlikimo aktais, kad visi per 3 metus įsigyti valymo ir dezinfekavimo produktai buvo panaudoti ūkyje, dokumentus.

91. Sertifikavimo įstaiga per 5 darbo dienas nuo prašymo ir įrodymų, nurodytų šių taisyklių 90 punkte, gavimo dienos įvertina pateiktą informaciją ir, jei teisės aktų reikalavimai tenkinami, parengia ŽŪM motyvuotą rekomendaciją. Jei teisės aktų reikalavimai netenkinami – informuoja apie tai ekologinės gamybos ūkio subjektą.

92. ŽŪM, gavusi iš sertifikavimo įstaigos šių taisyklių 91 punkte nurodytą motyvuotą

rekomendaciją, per 5 darbo dienas išsiunčia ekologinės žuvininkystės ūkio subjektui sprendimą raštu (kopiją sertifikavimo įstaigai).

93. Siekiant, kad ekologinės žuvininkystės telkiniuose sumažėtų augalų, naudojamos šios priemonės:

93.1. biologinės, pvz., augalėdės žuvis;

93.2. mechaninės, pvz., nendrių pjovimas.

94. Kenksmingiesiems organizmams ekologinės žuvininkystės telkiniuose naikinti naudojamos prevencinės (mechaninės, fizinės ar biologinės) priemonės.

XIV. KULTŪRINIŲ GRYBŲ AUGINIMO TVARKA

95. Jeigu kultūriniais grybams auginti ūkiuose, kuriuose ūkininkaujama pagal ekologinės gamybos reikalavimus, nėra pakankamai gyvūnų mėšlo ir gyvūnų ekskrementų, gali būti substratams gaminti naudojamas ir iš neekologiškų ūkių gautas ūkinių gyvūnų mėšlas ir ūkinių gyvūnų ekskrementai, jeigu šis kiekis neviršija 25 proc. bendros substrato sudedamųjų dalių masės, išskyrus dengiamąją medžiagą ir vandenį, iki kompostavimo.

96. Ūkinių gyvūnų mėšlas turi būti sudarytas iš jų ekskrementų mišinio ir augmenijos arba pakratų (išskyrus dedeklių vištų mėšlą).

97. Šių taisyklių 95 punkte nurodytiems substratams gaminti galima naudoti iš neekologiškų ūkių (įmonių) gautą ūkinių gyvūnų mėšlą ir gyvūnų ekskrementus, jeigu:

97.1. ūkinių gyvūnų skaičius laikymo vietoje (ūkyje ar įmonėje) neviršija teisės aktuose nustatytų ūkinių gyvūnų tankumo reikalavimų;

97.2. paukščių mėšlas naudojamas tik iš dedeklių vištų ir viščiukų broilerių paukštynų, turinčių veterinarinį patvirtinimą, išduotą vadovaujantis Valstybinės veterinarinės kontrolės objektų, išskyrus maisto tvarkymą, veterinarinio patvirtinimo reikalavimais, patvirtintais Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2005 m. kovo 1 d. įsakymu Nr. B1-146 (Žin., 2005, Nr. [31-1025](#); 2010, Nr. 27-1300).

98. Kultūrinių grybų augintojai taip pat privalo laikytis kitų šių taisyklių 1 punkte nurodytų teisės aktų reikalavimų.

XV. ELNINIŲ GYVŪNŲ LAIKYMAS

99. Lietuvoje gali būti sertifikuojamos šios elninių gyvūnų rūšys: danieliai, taurieji elniai, dėmėtieji elniai ir Dovydo elniai (toliau – elniniai gyvūnai).

100. Sertifikuoti pagal ekologinės gamybos reikalavimus galima tik prijaukintus, t. y. aptvaruose ir (arba) voljeruose laikytus elninius gyvūnus. Šiai sąlygai patvirtinti ūkio subjektas privalo turėti įrodymo dokumentus ir juos pateikti sertifikavimo įstaigos kontrolierių prašymu.

101. Įsigyjant neatjunkytus arba jaunesnius kaip 3 mėn. elninių gyvūnų jauniklius, jie turi būti įsigijami kartu su neatjunkyto jauniklio motina.

102. Suaugę elniniai gyvūnai turi būti įsigijami iš vieno ir tik iš ekologinės gamybos ūkio. Jeigu nėra šių galimybių, elniniai gyvūnai gali būti įsigijami ir iš kelių ekologinės arba neekologinės gamybos ūkių, tačiau elninius gyvūnus laikantis ūkio subjektas privalo turėti įrodymus, kad nebuvo galimybės įsigyti elninių gyvūnų iš vieno ūkio ir (arba) iš ekologinės gamybos ūkio ir juos pateikti sertifikavimo įstaigos kontrolieriaus prašymu.

103. Jei ekologinės gamybos ūkyje neekologiškai laikyti elniniai gyvūnai įsigijami bandai papildyti ar praplėsti, veislininkystės tikslu jų įsigyti galima ne daugiau kaip 40 proc., skaičiuojant procentą nuo laikomų ekologinės gamybos ūkyje suaugusių elninių gyvūnų (danielių – vyresnių kaip 2 m. amžiaus, tauriųjų elnių – vyresnių kaip 5 m. amžiaus, dėmėtųjų elnių – vyresnių kaip 2 m. amžiaus ir Dovydo elnių – vyresnių kaip 2 m. amžiaus) per metus. Tokiu atveju, laikantis ekologiškai elninius gyvūnus ūkio subjektas pateikia sertifikavimo įstaigai patvirtinimo dokumentus ir (arba) nurodo svarbias priežastis, kodėl buvo įsigyta iki 40 proc. neekologiškai laikytų elninių gyvūnų.

104. Ekologinės gamybos ūkyje formuojant bandą pirmą kartą įsigyjant neekologiškai laikytų

elninių gyvūnų, jų skaičius neribojamas.

105. Elniniai gyvūnai turi būti laikomi aptvaruose ir (arba) voljeruose ir turi turėti galimybę visus metus ganytis atvira ore. Laikyti elninius gyvūnus pastatuose galima tik šiais atvejais:

105.1. bandą kartu žiemos ar rudens laikotarpiu, jei neleidžia oro sąlygos jiems ganytis lauke, arba bandą kartu ne daugiau kaip 2 savaites prieš skerdimą ir laikantis šių taisyklių 99 punkte nurodytų sąlygų;

105.2. pavieniui – sergančius arba sužeistus;

105.3. pavieniui – jaunos po atjunkymo žiemos metu.

106. Kiti statiniai elniniams gyvūnams laikyti turi atitikti gyvūnams laikyti nustatytus Lietuvos Respublikos teisės aktų reikalavimus.

107. Jei šių taisyklių 105 punkte nurodytais atvejais elniniai gyvūnai laikomi pastate, jame turi būti užtikrintos šios sąlygos:

107.1. kiekvienam 100 kg gyvo svorio elniam gyvūnui pakratais pakreiktame pastate turi būti skirta ne mažiau kaip 5 m² vietos;

107.2. pastate turi būti saugu, kad elniniai gyvūnai nesusižeistų, pastatas turi būti apšviestas, vėdinamas, neturi būti skersvėjų;

107.3. vietos elniniams gyvūnams laikyti turi būti atskirtos bent 2 m aukščio pertvaromis, kad būtų galima atskirti agresyvius elninius gyvūnus arba sužeistus elninius gyvūnus.

108. Elninius gyvūnus prieš žudymą (skerdimą arba nušovimą) galima laikyti laikinuosiuose aptvaruose. Laikinių aptvarų dydis turi būti ne mažiau kaip 0,6 m² aptvaro žemės ploto 100 kg elninio gyvūno gyvo svorio.

109. Žudyti sertifikuotus elninius gyvūnus draudžiama:

109.1. jaunesnius kaip 5 mėn. elninius gyvūnus;

109.2. vyresnius kaip 24 mėn. rujojančius patinus;

109.3. besilaukiančias palikuonių pateles;

109.4. pateles, turinčias jaunesnių kaip 3 mėn. elninių gyvūnų jauniklių.

110. Aptvare ar voljere elniniai gyvūnai turi ganytis daugiametėse sertifikuotose ganyklose, tinkamose elninių gyvūnų maitinimuisi. Aptvare ar voljere turi augti pakankamai žolės, kitų žolinių augalų (kad kiekvienam elniam gyvūnui atskirai būtų pakankamai maisto).

111. Jei elninių gyvūnų aptvare ar voljere nėra didelių medžių (medžių, tinkamų pasislėpti, teikiančių užuovėją ir šešėlį), turi būti įrengtų statinių užuovėjai ir apsaugoti nuo saulės.

112. Tauriųjų elnių patinų iki 7 metų amžiaus aptvare ar voljere turi būti šlapynė ar pelkė, arba turi būti įrengta purvo duobė, kad elniniai gyvūnai galėtų voliotis, taip pat turi būti sudarytos sąlygos pasikasyti.

113. Siekiant, kad ganomi elniniai gyvūnai padarytų kuo mažiau žalos augalijai, dirvožemiui jį sutrypiant, būtų sumažinta erozija ir neviršytas azoto kiekis 1,7 sutartinio gyvulio 1 ha per metus, kuris atsiranda dėl elninių gyvūnų mėšlo pasklidimo, elninių gyvūnų skaičius, atitinkantis sutartinį gyvulį, aptvare ar voljere turi būti toks:

113.1. danielių – 9 vnt./ha;

113.2. tauriųjų elnių – 5 vnt./ha;

113.3. dėmėtųjų elnių – 9 vnt./ha;

113.4. Dovydo elnių – 5 vnt./ha.

114. Jeigu auginant elninius gyvūnus voljere ar aptvare vien pašarų nepakanka, jie gali būti papildomai šeriami:

114.1. ekologiškais pašarais, atitinkančiais elninių gyvūnų mitybos reikalavimus skirtingais jų vystymosi etapais;

114.2. pereinamojo laikotarpio pašarais. Pereinamojo laikotarpio pašarų procentinė dienos raciono dalis gali sudaryti iki 30 proc. Jei pereinamojo laikotarpio pašarai yra iš to paties sertifikuoto ūkio, kuriame auginami elniniai gyvūnai, ši procentinė dalis gali būti padidinta iki 100 proc.

115. Elninių gyvūnų neatjunkyti jaunikliai, jei motina turi pakankamai pieno, turi maitintis natūraliai motinos pienu ir atsijunkyti natūraliai. Jei natūraliai neatsijunko, elninių gyvūnų jaunikliai

gali būti atjunkomi, kai jie pradeda naudoti jų maitinimosi poreikius patenkinantį kietą maistą, bet ne anksčiau kaip nuo 3 mėnesių.

116. Elninius gyvūnus pervežant ar vežant į skerdyklą, saugumui užtikrinti patinai turi būti vežami atskirti.

117. Elniniai gyvūnai turi poruotis tame pat ekologinės gamybos ūkyje.

118. Kastruoti elninius gyvūnus arba nutraukti patelių vaikingumą draudžiama.

119. Visi tos pat rūšies elniniai gyvūnai, esantys valdoje, turi būti laikomi pagal ekologinės gamybos taisykles.

120. Tame pat aptvare arba voljere negali būti nesertifikuotų pagal ekologinės gamybos reikalavimus tos pat ar kitos rūšies elnių gyvūnų.

121. Elnių gyvūnų laikytojai privalo laikytis ir kitų reglamente (EB) Nr. 834/2007, reglamente (EB) Nr. 889/2008 ir šiose taisyklėse nustatytų reikalavimų.

XVI. EKOLOGINĖS GAMYBOS ŪKIO SUBJEKTŲ PATIKRA, MĖGINIŲ ĖMIMAS, LEISTINŲ NAUDOTI EKOLOGINĖJE GAMYBOJE PAGALBINIŲ MEDŽIAGŲ NUSTATYMO TVARKA

122. Sertifikavimo įstaiga, atlikdama ekologinės gamybos ūkio subjektų kasmetinę ir (arba) papildomą patikrą, pagal sertifikavimo įstaigos nustatytą metodiką ir kriterijus įvertina kiekvieną ūkio subjektą ir priskiria jį rizikos grupei.

123. Sertifikavimo įstaiga savo nustatyta tvarka kasmet atlieka ne mažiau kaip 15 proc. visų ūkio subjektų papildomų patikrų vietoje.

124. Siekdama nustatyti, ar laikomasi ekologinei gamybai teisės aktuose nustatytų reikalavimų, sertifikavimo įstaiga kasmet iš ne mažiau kaip 3 proc. visų pateikusiųjų paraiškas gauti nutarimo išrašą ir (arba) patvirtinamąjį dokumentą ūkio subjektų savo nustatyta tvarka paima mėginių, pirmumą teikdama rizikingiausiai grupei priskirtiems ūkio subjektams.

125. Ūkio subjektai (platintojai), norintys gauti Lietuvos sertifikavimo įstaigos patvirtinimą, kad tam tikro pavadinimo trąšos ir (arba) dirvožemio gerinimo priemonės, kurios yra leistinos naudoti pagal reglamento (EB) Nr. 889/2008 I priedą, yra tinkamos naudoti ekologinėje gamyboje, turi pateikti sertifikavimo įstaigai akredituotos laboratorijos išsamią produkto cheminės sudėties analizę bei mokslinę rekomendaciją, patvirtinančią, kad trąša ir (arba) dirvožemio gerinimo priemonė yra veiksminga.

126. Sertifikavimo įstaiga patikrina, ar visos pagalbinių medžiagų sudėtyje esančios medžiagos leistinos naudoti ekologinėje gamyboje. Jeigu nusprendžiama, kad šios pagalbinės medžiagos leistinos naudoti, sertifikavimo įstaiga išduoda pagalbinių medžiagų platintojui leidimą ir informaciją apie leistiną naudoti ekologinėje gamyboje produktą paskelbia įstaigos interneto tinklalapyje.

127. Jeigu kurios nors ES šalies sertifikavimo įstaiga patvirtino, kad tam tikro pavadinimo pagalbinės medžiagos leistinos naudoti ekologinėje gamyboje, Lietuvos sertifikavimo įstaiga leidimo papildomai nebeišduoda. Jeigu sertifikavimo įstaigos tinklalapyje šios pagalbinės medžiagos nenurodytos, ūkio subjektui pateikus sertifikavimo įstaigai informaciją apie jas, sertifikavimo įstaiga šias pagalbines medžiagas paskelbia interneto tinklalapyje.

XVII. MOKYMŲ, SUSIJUSIŲ SU EKOLOGINE GAMYBA, ORGANIZAVIMAS

128. Programos „Leader“ ir žemdirbių mokymo metodikos centras:

128.1. organizuoja pradedančiųjų ekologiškai ūkininkauti mokymus pagal Ekologinio ūkininkavimo pagrindų mokymo programą, kodas 396185007, ir, įvertinus jų pasirengimą, išduoda kursų baigimo pažymėjimus;

128.2. organizuoja Ekologinio žemės ūkio ir agrarinės aplinkosaugos ekspertų grupės posėdžius pareiškėjų turimo išsimokslinimo pripažinimo lygiaverčiu nustatytam privalomajam Ekologinio ūkininkavimo pagrindų kursui vertinti ir apie sprendimus per 5 darbo dienas raštu informuoja sertifikavimo įstaigą ir pareiškėjus;

128.3. tinklalapyje adresu www.zmmc.lt skelbia informaciją apie vykdomus mokymus, nurodant kursų organizavimo laiką, vietą, pradedančiųjų ekologiškai ūkininkauti ar jų įgaliotų atstovų, kuriems išduoti kvalifikacijos tobulinimo pažymėjimai, vardą, pavardę ir kvalifikacijos tobulinimo pažymėjimo numerį bei per 5 darbo dienas apie tai raštu informuoja sertifikavimo įstaigą.

Papildyta skyriumi:

Nr. [3D-876](#), 2012-11-16, *Žin.*, 2012, Nr. 135-6925 (2012-11-22), i. k. 1122330ISAK003D-876

Priedo pakeitimai:

Nr. [222](#), 2002-06-14, *Žin.*, 2002, Nr. 84-3658 (2002-08-30), i. k. 1022330ISAK00000222

Nr. [3D-253](#), 2004-04-29, *Žin.*, 2004, Nr. 74-2561 (2004-04-30), i. k. 1042330ISAK003D-253

Nr. [3D-156](#), 2007-04-11, *Žin.*, 2007, Nr. 42-1604 (2007-04-14), i. k. 1072330ISAK003D-156

Nr. [3D-301](#), 2011-04-06, *Žin.*, 2011, Nr. 43-2060 (2011-04-12), i. k. 1112330ISAK003D-301

Nr. [3D-271](#), 2012-04-17, *Žin.*, 2012, Nr. 47-2323 (2012-04-21), i. k. 1122330ISAK003D-271

Ekologinio žemės ūkio taisyklių
1 priedas
(Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro
2012 m. lapkričio 16 d. įsakymo Nr. 3D-876
redakcija)

(Prašymo išklausti mokymo kursą forma)

(prašymą teikiančio asmens vardas, pavardė)

(gyvenamoji vieta)

(telefonas, el. paštas)

Programos „Leader“ ir žemdirbių
mokymo metodikos centrui
Universiteto g. 8A
LT-53341 Akademija, Kauno r.

PRAŠYMAS IŠKLAUSYTI MOKYMO KURSĄ

(data)

Prašau įtraukti mane į organizuojamų kvalifikacijos tobulinimo kursų dalyvių sąrašą pagal programą (pažymėti ketinamą sertifikuoti ekologinės gamybos sritį):

„Ekologinio ūkininkavimo pagrindai“, 24 akad. val., kodas 396185007.

„Ekologinės akvakultūros pagrindai“, 24 akad. val., kodas 396185012.

Ketinama sertifikuoti sritis (pažymėkite):

augalininkystė / gyvulininkystė;

akvakultūra.

PRIDEDAMA. Asmens tapatybės patvirtinimo dokumento kopija, ... lapas (-ai).

(parašas)

(vardas ir pavardė)

Papildyta priedu:

Nr. [3D-876](#), 2012-11-16, Žin., 2012, Nr. 135-6925 (2012-11-22), i. k. 1122330ISAK003D-876

Ekologinio žemės ūkio taisyklių
2 priedas
(Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro
2012 m. lapkričio 16 d. įsakymo Nr. 3D-876
redakcija)

(Prašymo dėl turimo išsilavinimo pripažinimo lygiaverčiu nustatytam privalomajam ekologinės gamybos pagrindų mokymo kursui forma)

(prašymą teikiančio asmens vardas, pavardė)

(gyvenamoji vieta)

(telefonas, el. paštas)

Programos „Leader“ ir žemdirbių
mokymo metodikos centrui
Universiteto g. 8A
LT-53341 Akademija, Kauno r.

**PRAŠYMAS
DĖL TURIMO IŠSIMOKSLINIMO PRIPAŽINIMO LYGIAVERČIU NUSTATYTAM
PRIVALOMAJAM EKOLOGINĖS GAMYBOS PAGRINDŲ MOKYMO KURSUI**

(data)

Prašau pripažinti mano turimą išsimokslinimą pagal formaliąsias arba neformaliąsias žemės ūkio srities mokymo programas, susijusias su ekologine gamyba, lygiaverčiu nustatytam privalomajam ekologinės gamybos pagrindų mokymo kursui.

Ketinama sertifikuoti sritis (pažymėkite):

augalininkystė / gyvulininkystė;

akvakultūra.

PRIDEDAMA:

1. Asmens tapatybės patvirtinimo dokumento kopija, ... lapas (-ai).
2. Formaliųjų ir (arba) neformaliųjų žemės ūkio srities mokymo programų, susijusių su ekologine gamyba, baigimo patvirtinimo pažymėjimų ir (arba) diplomo kopijos, ... lapas (-ai).

(parašas)

(vardas ir pavardė)

Papildyta priedu:

Nr. [3D-876](#), 2012-11-16, Žin., 2012, Nr. 135-6925 (2012-11-22), i. k. 1122330ISAK003D-876

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [222](#), 2002-06-14, Žin., 2002, Nr. 84-3658 (2002-08-30), i. k. 1022330ISAK00000222

Dėl 2000 m. gruodžio 28 d. įsakymo Nr. 375 "Dėl ekologinio žemės ūkio taisyklių patvirtinimo ir ekologiškų žemės ūkio produktų gamybos proceso ir produkcijos sertifikavimo" pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-253](#), 2004-04-29, Žin., 2004, Nr. 74-2561 (2004-04-30), i. k. 1042330ISAK003D-253

Dėl žemės ūkio ministro 2000 m. gruodžio 28 d. įsakymo Nr. 375 "Dėl Ekologinio žemės ūkio taisyklių patvirtinimo ir ekologiškų žemės ūkio produktų gamybos proceso ir produkcijos sertifikavimo" pakeitimo ir žemės ūkio ministro 2003 m. kovo 18 d. įsakymo Nr. 3D-94 "Dėl Ekologinės žuvininkystės taisyklių patvirtinimo" pripažinimo netekusiais galios

3.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-254](#), 2005-05-03, Žin., 2005, Nr. 57-1973 (2005-05-05), i. k. 1052330ISAK003D-254

Dėl žemės ūkio ministro 2000 m. gruodžio 28 d. įsakymo Nr. 375 "Dėl Ekologinio žemės ūkio taisyklių patvirtinimo" pakeitimo

4.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-284](#), 2005-05-25, Žin., 2005, Nr. 67-2421 (2005-05-28), i. k. 1052330ISAK003D-284

Dėl žemės ūkio ministro 2000 m. gruodžio 28 d. įsakymo Nr. 375 "Dėl Ekologinio žemės ūkio taisyklių patvirtinimo" pakeitimo

5.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-436](#), 2005-09-14, Žin., 2005, Nr. 112-4108 (2005-09-17), i. k. 1052330ISAK003D-436

Dėl žemės ūkio ministro 2000 m. gruodžio 28 d. įsakymo Nr. 375 "Dėl Ekologinio žemės ūkio taisyklių patvirtinimo" pakeitimo

6.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-156](#), 2007-04-11, Žin., 2007, Nr. 42-1604 (2007-04-14), i. k. 1072330ISAK003D-156

Dėl žemės ūkio ministro 2000 m. gruodžio 28 d. įsakymo Nr. 375 "Dėl Ekologinio žemės ūkio taisyklių patvirtinimo" pakeitimo

7.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-391](#), 2007-08-24, Žin., 2007, Nr. 93-3748 (2007-08-30), i. k. 1072330ISAK003D-391

Dėl žemės ūkio ministro 2000 m. gruodžio 28 d. įsakymo Nr. 375 "Dėl Ekologinio žemės ūkio taisyklių patvirtinimo" pakeitimo

8.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-199](#), 2008-04-10, Žin., 2008, Nr. 42-1569 (2008-04-12), i. k. 1082330ISAK003D-199

Dėl žemės ūkio ministro 2000 m. gruodžio 28 d. įsakymo Nr. 375 "Dėl Ekologinio žemės ūkio taisyklių patvirtinimo" pakeitimo

9.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-11](#), 2009-01-09, Žin., 2009, Nr. 6-178 (2009-01-17), i. k. 1092330ISAK0003D-11

Dėl žemės ūkio ministro 2000 m. gruodžio 28 d. įsakymo Nr. 375 "Dėl Ekologinio žemės ūkio taisyklių patvirtinimo" pakeitimo ir kai kurių žemės ūkio ministro įsakymų pripažinimo netekusiais galios

10.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-496](#), 2009-07-10, Žin., 2009, Nr. 84-3553 (2009-07-16), i. k. 1092330ISAK003D-496

Dėl žemės ūkio ministro 2000 m. gruodžio 28 d. įsakymo Nr. 375 "Dėl Ekologinio žemės ūkio taisyklių patvirtinimo" pakeitimo

11.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-717](#), 2009-09-30, Žin., 2009, Nr. 119-5121 (2009-10-06), i. k. 1092330ISAK003D-717

Dėl žemės ūkio ministro 2000 m. gruodžio 28 d. įsakymo Nr. 375 "Dėl Ekologinio žemės ūkio taisyklių patvirtinimo" pakeitimo

12.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas
Nr. [3D-876](#), 2009-11-18, Žin., 2009, Nr. 138-6091 (2009-11-21), i. k. 1092330ISAK003D-876
Dėl žemės ūkio ministro 2000 m. gruodžio 28 d. įsakymo Nr. 375 "Dėl Ekologinio žemės ūkio taisyklių patvirtinimo"
pakeitimo

13.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas
Nr. [3D-323](#), 2010-04-06, Žin., 2010, Nr. 42-2034 (2010-04-12), i. k. 1102330ISAK003D-323
Dėl žemės ūkio ministro 2000 m. gruodžio 28 d. įsakymo Nr. 375 "Dėl Ekologinio žemės ūkio taisyklių patvirtinimo"
pakeitimo

14.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas
Nr. [3D-529](#), 2010-06-03, Žin., 2010, Nr. 65-3259 (2010-06-05), i. k. 1102330ISAK003D-529
Dėl žemės ūkio ministro 2000 m. gruodžio 28 d. įsakymo Nr. 375 "Dėl Ekologinio žemės ūkio taisyklių patvirtinimo"
pakeitimo

15.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas
Nr. [3D-654](#), 2010-07-14, Žin., 2010, Nr. 85-4481 (2010-07-17), i. k. 1102330ISAK003D-654
Dėl žemės ūkio ministro 2000 m. gruodžio 28 d. įsakymo Nr. 375 "Dėl Ekologinio žemės ūkio taisyklių patvirtinimo"
pakeitimo

16.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas
Nr. [3D-921](#), 2010-10-19, Žin., 2010, Nr. 124-6344 (2010-10-21), i. k. 1102330ISAK003D-921
Dėl žemės ūkio ministro 2000 m. gruodžio 28 d. įsakymo Nr. 375 "Dėl Ekologinio žemės ūkio taisyklių patvirtinimo"
pakeitimo

17.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas
Nr. [3D-301](#), 2011-04-06, Žin., 2011, Nr. 43-2060 (2011-04-12), i. k. 1112330ISAK003D-301
Dėl žemės ūkio ministro 2000 m. gruodžio 28 d. įsakymo Nr. 375 "Dėl Ekologinio žemės ūkio taisyklių patvirtinimo"
pakeitimo

18.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas
Nr. [3D-407](#), 2011-05-16, Žin., 2011, Nr. 60-2865 (2011-05-19), i. k. 1112330ISAK003D-407
Dėl žemės ūkio ministro 2000 m. gruodžio 28 d. įsakymo Nr. 375 "Dėl Ekologinio žemės ūkio taisyklių patvirtinimo"
pakeitimo

19.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas
Nr. [3D-637](#), 2011-08-11, Žin., 2011, Nr. 102-4819 (2011-08-12), i. k. 1112330ISAK003D-637
Dėl žemės ūkio ministro 2000 m. gruodžio 28 d. įsakymo Nr. 375 "Dėl Ekologinio žemės ūkio taisyklių patvirtinimo"
pakeitimo

20.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas
Nr. [3D-657](#), 2011-08-29, Žin., 2011, Nr. 108-5128 (2011-09-01), i. k. 1112330ISAK003D-657
Dėl žemės ūkio ministro 2000 m. gruodžio 28 d. įsakymo Nr. 375 "Dėl Ekologinio žemės ūkio taisyklių patvirtinimo"
pakeitimo

21.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas
Nr. [3D-271](#), 2012-04-17, Žin., 2012, Nr. 47-2323 (2012-04-21), i. k. 1122330ISAK003D-271
Dėl žemės ūkio ministro 2000 m. gruodžio 28 d. įsakymo Nr. 375 "Dėl Ekologinio žemės ūkio taisyklių patvirtinimo"
pakeitimo

22.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas
Nr. [3D-593](#), 2012-07-13, Žin., 2012, Nr. 85-4468 (2012-07-19), i. k. 1122330ISAK003D-593

Dėl žemės ūkio ministro 2000 m. gruodžio 28 d. įsakymo Nr. 375 "Dėl Ekologinio žemės ūkio taisyklių patvirtinimo" pakeitimo

23.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-876](#), 2012-11-16, Žin., 2012, Nr. 135-6925 (2012-11-22), i. k. 1122330ISAK003D-876

Dėl žemės ūkio ministro 2000 m. gruodžio 28 d. įsakymo Nr. 375 "Dėl Ekologinio žemės ūkio taisyklių patvirtinimo" pakeitimo ir žemės ūkio ministro 2008 m. vasario 7 d. įsakymo Nr. 3D-61 "Dėl privalomo mokymo siekiantiesiems gauti ekologinės gamybos sertifikatą" ir jį keitusių įsakymų pripažinimo netekusiais galios